

Pozew

WARUNKI FORMALNE POZWU

☐ Warunki dla wszystkich pism procesowych (art. 126- 128 KPC)

☐ Warunki przewidziane dla pozwu- art. 187 KPC

§ 1: Elementy obligatoryjne- elementy konstrukcyjne pozwu (to one przesądzą o kreacji pozwu jako pisma o szczególnym charakterze prawnym, Uchw. SN z 11.12.2018 r., III CZP 13/18, LEX nr 2531308)

§ 2: Elementy fakultatywne

Art. 187. [Treść pozwu]

§ 1. Pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać:

1) dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniędzy;

1¹) oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia;

2) wskazanie faktów, na których powód opiera swoje żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;

3) informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia.

§ 2. Pozew może zawierać wnioski o zabezpieczenie powództwa, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności i przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda oraz wnioski służące do przygotowania rozprawy, a w szczególności wnioski o:

1) wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych;

2) dokonanie oględzin;

3) polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin;

4) zażądanie dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich, wraz z uprawdopodobnieniem, że strona sama nie może ich uzyskać

WARUNKI FORMALNE POZWU

Wymogi ogólne dla pierwszego pisma procesowego:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowany;
- 2) wyznaczenie granic podmiotowych sprawy poprzez wskazanie imion i nazwisk lub nazw stron,
- 3) wskazanie w razie potrzeby przedstawicieli ustawowych stron i ich pełnomocników;
- 3) oznaczenie rodzaju pisma;
- 4) osnowa wniosku lub oświadczenia, która w przypadku pozwu przybiera postać kwalifikowaną w postaci żądania i jego uzasadnienia,
- 5) wskazanie dowodu na wykazanie każdego z faktów, na których powód opiera swoje żądanie;
- 6) podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;
- 7) wymienienie załączników.

Ponadto, pozew powinien zawierać:

- 1) **oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron** albo, w przypadku gdy strona jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - adres do korespondencji wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- 11) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron,
- 2) numer PESEL lub NIP **powoda** będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku lub
- 3) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku - numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP **powoda** niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

OGÓLNE WARUNKI DLA PIERWSZEGO PISMA PROCESOWEGO

WNIOSKI DOWODOWE

Art. 235¹. [Wniosek o przeprowadzenie dowodu]

We wniosku o przeprowadzenie dowodu strona jest obowiązana oznaczyć dowód w sposób umożliwiający przeprowadzenie go oraz wyszczególnić fakty, które mają zostać wykazane tym dowodem.

Art. 128¹ [Wnioski dowodowe] Pismo wnoszone przez stronę zastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej **powinno zawierać wyraźnie wyodrębnione oświadczenia, twierdzenia oraz wnioski, w tym wnioski dowodowe. Jeżeli pismo zawiera uzasadnienie, wnioski dowodowe, zgłoszone tylko w tym uzasadnieniu, nie wywołują skutków, jakie ustawa wiąże ze zgłoszeniem ich przez stronę**

Wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu X celem wykazania faktu Y/ na fakt Y

NIE:

„na okoliczność”

„ na okoliczności zawarte w ich treści”

„na okoliczności objęte treścią wnioskowanego dokumentu”

„na okoliczności zawarte w uzasadnieniu pozwu”???

WYMOGI KONSTRUKCYJNE

- dokładnie określone żądanie (petitum),
- Wskazanie faktów, na których powód opiera swoje żądanie (causa petendi), a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu,
- informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu lub gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia,
- wartość przedmiotu sporu w sprawach o prawa majątkowe,
- oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia

Dokładnie określenie żądania

Na powództwo składają się dwa elementy: żądanie oraz jego uzasadnienie.

Żądanie powinno stanowić odzwierciedlenie **treści twierdzenia prawnego powoda oraz wniosku skierowanego do sądu o udzielenie mu ochrony w związku z takim a nie innym twierdzeniem.** („wzór rozstrzygnięcia”)

W zależności od rodzaju dochodzonej ochrony prawnej żądanie pozwu poddawane będzie pewnym modyfikacjom. Na tej podstawie będziemy mogli wyróżnić powództwo:

1) o zasądzenie świadczenia (np. powództwo o zasądzenie określonej kwoty pieniężnej, powództwo o wydanie rzeczy, powództwo o zaniechanie pewnej czynności)

W przypadku powództw o zasądzenie świadczenia pieniężnego: określenie tego świadczenia poprzez podanie konkretnej kwoty. Jeżeli obok świadczenia głównego żądamy również świadczenia ubocznego w postaci odsetek, wówczas żądanie to powinno zostać skonkretyzowane przez podanie ich wysokości. W przypadku jednak odsetek ustawowych za opóźnienie za wystarczające uznaje się sformułowanie „wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie”.

Żądanie świadczenia akcesoryjnego powinno zawierać ramy czasowe ich naliczania- datę początkową i końcową (można posłużyć się sformułowaniem typu: do dnia zapłaty).

Zgodnie ze stanowiskiem SN można wyróżnić następujące sposoby formułowania żądania pozwu w sytuacji równoczesnego dochodzenia odsetek od należności głównej:

- żądanie zasądzenia świadczenia głównego z odsetkami określonymi procentowo od świadczenia głównego od konkretnej daty, [art. 20 KPC]
- żądanie zasądzenia świadczenia głównego i obok niego odsetek wyliczonych kwotowo za pewien zamknięty okres (np. do daty poprzedzającej wniesienia pozwu); świadczenie główne może być w takim przypadku żądane z odsetkami lub bez odsetek, ale nie żąda się odsetek od odsetek wyliczonych kwotowo, [art. 20 KPC]
- żądanie zasądzenia świadczenia głównego i obok niego odsetek wyliczonych kwotowo za określony,

zamknięty okres (np. do czasu poprzedzającego wytoczenia powództwa): od odsetek wyliczonych kwotowo żąda się odsetek, [art. 21 KPC]

- żądanie zasądzenia świadczenia głównego, z którym zostały zsumowane odsetki za określony, zamknięty okres (np. do czasu poprzedzającego wytoczenia powództwa) wraz z odsetkami od tak powiększonego świadczenia głównego (anatocyzm) [art. 21 KPC]

W dwóch ostatnich przypadkach następuje doliczenie skapitalizowanych odsetek do świadczenia głównego rozumiane w ten sposób, że nie muszą one być z nim zsumowane; istotne jest, aby zostały poddane oprocentowaniu, gdyż wówczas przestają być odsetkami, a stają się kapitałem- Uchw. SN (7) z 21.10.1997 r., III ZP 16/97, LEX nr 31737.

Sposób formułowania żądania- sposób **zwykły, ewentualny, alternatywny lub jako *facultas alternativa***

2) o ustalenie istnienia albo nieistnienia stosunku prawnego lub prawa,

Powództwo o ustalenie może przybrać postać:

- a) Pozytywną, tj. powództwa o ustalenie istnienia prawa lub stosunku prawnego,
- b) Negatywną, tj. powództwa o ustalenie nieistnienia prawa lub stosunku prawnego.

3) o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa.

Ukształtowanie to może przybrać formę: a) Utworzenia stosunku prawnego lub prawa, b) Zmiany stosunku prawnego lub prawa, c) Zniesienia stosunku prawnego lub prawa.

Czyniąc zadość wymogom konstrukcyjnym pozwu, powód w ramach dokładnego określenia żądania powinien wskazać formę ukształtowania prawa lub stosunku prawnego, tj. utworzenie/ zmiana/ zniesienie oraz wyczerpująco opisać stosunek prawny lub prawo podlegające temu ukształtowaniu

ODSETKI

Jak trafnie podniesiono w literaturze z wymagalnością roszczenia mamy do czynienia w chwili, w której zobowiązanie powinno być wykonane, a więc gdy termin spełnienia świadczenia już upłynął. Innymi słowy, wymagalność pojmować należy jako stan, w którym wierzyciel może domagać się sądowej ochrony swojej wierzytelności, ponieważ termin spełnienia świadczenia minął bezskutecznie (zobowiązanie nie zostało wykonane w ogóle, albo zostało wykonane nienależycie). W świetle tej konwencji pojęciowej termin spełnienia świadczenia, rozumiany jako ostatni dzień, w którym najpóźniej świadczenie powinno być spełnione przez dłużnika, jest zawsze dniem poprzedzającym dzień wymagalności.

- Wyrok SN z dn. 28.10.2015 r., sygn. II CSK 822/14, dostęp SIP LEX.

Odsetki naliczamy od dnia wymagalności, np. Termin płatności faktury X przypadał na 02 lutego. Roszczenie stało się wymagalne 03 lutego. Odsetki możemy naliczać od 03 lutego.

RODZAJE:

- Odsetki umowne,
- Odsetki ustawowe za opóźnienie (KC),
- Odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych

KONSTRUOWANIE ŻĄDANIA

Brzmienie żądania uzależnione jest od rodzaju powództwa, np.:

Powództwo o świadczenie: wnoszę o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty X; wnoszę o nakazanie pozwanemu, aby wydał powodowi przedmiot Y; wnoszę o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda świadczenia alimentacyjnego w kwocie Z miesięcznie, płatnej z góry do 10. dnia każdego miesiąca

Powództwo o ustalenie: wnoszę o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanego orzeczony wyrokiem X ustał w dn. ...; wnoszę o ustalenie, że Jan Nowak urodzony ..., syn ..., dla którego sporządzony został akt urodzenia nr ... jest kobietą

Powództwo o ukształtowanie: wnoszę o rozwiązanie małżeństwa zawartego w dn... Między ...; wnoszę o zobowiązanie pozwanego do złożenia oświadczenia woli o następującej treści...; wnoszę o ustalenie, że pozwany X urodzony.... Nie jest synem powoda Y...

Uzasadnienie

Uzasadnienie żądania pozwu stanowi podstawę faktyczną powództwa konstruowaną poprzez przytoczenie twierdzeń powoda o faktach, na których opiera swoje żądanie. Uzasadnienie stanowić powinno opis stanu faktycznego, z którego wynika dochodzone roszczenie.

Na tej podstawie sąd może ustalić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy

Postępowanie naprawcze lub czynności dot. zwrotu pozwu na podstawie art. 130 [1a] KPC- gdy powód w ogóle nie przytoczył jakichkolwiek faktów albo gdy, co prawda, przytoczył jakieś fakty, jednakże żaden z nich nie ma związku z dochodzonym roszczeniem (tj. przytoczył fakty nie na temat). Jeżeli natomiast uzasadnienie jest niepełne, nie powinno wszczynać się procedury naprawczej, a to z tego względu, że strona może przytaczać fakty i dowody do chwili zatwierdzenia planu rozprawy, a w przypadku nieprzeprowadzenia posiedzenia przygotowawczego, aż do zamknięcia rozprawy.

Wskazanie faktów uzasadniających właściwość sądu aktualizować się będzie **zasadniczo** w dwóch sytuacjach:

- gdy powód, korzystając z regulacji o właściwości miejscowej przemiennej wybrał sąd niebędący sądem właściwym według art. 27-30 k.p.c. (właściwość ogólna),
- gdy powód wniósł pozew do sądu właściwego wyłącznie na podstawie umowy prorogacyjnej.
- Jeżeli powód nie dołączył do pozwu **umowy prorogacyjnej czy też nie przytoczył okoliczności uzasadniających właściwość przemienną sądu**, nie powinno znaleźć zastosowanie postępowanie naprawcze z art. 130 k.p.c., lecz przekazanie sprawy sądowi właściwemu ogólnie, o ile treści z pozwu można określić sąd właściwości ogólnej. Przewodniczący, badając pozew pod kątem zawarcia w nim informacji co do właściwości sądu, nie może ograniczyć się jedynie do sprawdzenia czy okoliczności te wskazane zostały jako odrębna jednostka redakcyjna pozwu. Jeżeli okoliczności te jednoznacznie wynikają z samej treści żądania, czy też z przytoczonych faktów, żądanie to uzasadniających, należy uznać, że warunek formalny został spełniony (Uchw. SN z 9.6.2005 r., III CZP 28/05, LEX nr 150265.).

Wymogi konstrukcyjne pozwu

Informacja, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu lub gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia

Chodzi o każdą próbę polubownego rozwiązania sporu między stronami (nie tylko mediację czy arbitraż).

Niejako wskazówka dla sądu odnośnie skali skonfliktowania stron oraz sensu kierowania danej sprawy do mediacji

Brak jednolitego stanowiska w judykaturze co do możliwości wezwania strony do uzupełnienia takiego braku na podstawie art. 130 KPC.

WPS, data wymagalności

WPS: Bez znaczenia rodzaj formułowanego żądania, tj. czy powód dochodzi ochrony swojego dobra o charakterze majątkowym w drodze powództwa o świadczenie, ustalenie czy ukształtowanie

Problem z WPS przy dochodzeniu dokładnie określonej kwoty: podawać WPS czy nie podawać?

Dochodzi bowiem do zaistnienia sprzeczności pomiędzy literalnym brzmieniem art. 19 § 1 k.p.c., a art. 126[1] § 3 k.p.c., zgodnie z którym wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego.

w przypadku niewskazania WPS dla innych spraw majątkowych niebędących sprawami o roszczenia pieniężne nie mamy wątpliwości- wówczas przewodniczący powinien wezwać powoda do usunięcia braku na podstawie art. 130 § 1 k.p.c.,

Data wymagalności:

Oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia

o wyłącznie sprawy o zasądzenie świadczenia.

o Określenie daty wymagalności roszczenia istotne, gdy idzie o naliczenie odsetek od kwoty głównej oraz gdy idzie o weryfikację ewentualnego przedawnienia.

o Oznaczenie daty wymagalności jest szczególnie istotne w przypadku spraw przeciwko konsumentom: po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi (art. 117 §2¹ k.c.).

o Brak daty wymagalności nie stanowi jednak przesłanki do wszczęcia postępowania naprawczego z art. 130 KPC czy też podjęcia czynności celem zwrotu pozwu (art. 130 [1a] KPC- gdy działa profesjonalny pełnomocnik)- sąd każdorazowo zobowiązany jest do samodzielnego ustalenia daty wymagalności roszczenia np. celem uniknięcia zasądzenia świadczenia niewymagalnego

Elementy fakultatywne pozwu

Przykładowy katalog został wskazany w art. 187 § 2 k.p.c. Zgodnie z nim pozew może zawierać wnioski o zabezpieczenie powództwa, wniosek o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności, wniosek o przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda oraz wnioski służące do przygotowania rozprawy, np. wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków, dokonanie oględzin, polecenie pozwanemu dostarczenia dokumentu, zażądanie dowodów znajdujących się w sądach, urzędach, wniosek o tymczasowe dopuszczenie do czynności powoda niemającego zdolności sądowej albo dopuszczenie tymczasowo do czynności osobę niemającą należytego umocowania, wniosek o zwolnienie z kosztów, wniosek o ustanowienia adwokata/radcy prawnego z urzędu.

OPŁATA- wymóg fiskalny pozwu- UKSC

Przykłady: Art. 12. [Opłata stała i jej wysokość]

Opłatę stałą pobiera się w sprawach o prawa niemajątkowe oraz we wskazanych w ustawie niektórych sprawach o prawa majątkowe, w wysokości jednakowej, niezależnie od wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia. Opłata stała nie może być niższa niż 30 złotych i wyższa niż 10 000 złotych.

NAJCZĘŚCIEJ STOSOWANA REGULACJA:

Art. 13. [Opłata stała ustalana według wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia; opłata stosunkowa]

1. W sprawach o prawa majątkowe pobiera się od pisma opłatę stałą ustaloną według wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącą: 1) do 500 złotych - w kwocie 30 złotych;

2) ponad 500 złotych do 1500 złotych - w kwocie 100 złotych;

3) ponad 1500 złotych do 4000 złotych - w kwocie 200 złotych;

4) ponad 4000 złotych do 7500 złotych - w kwocie 400 złotych;

5) ponad 7500 złotych do 10 000 złotych - w kwocie 500 złotych;

6) ponad 10 000 złotych do 15 000 złotych - w kwocie 750 złotych;

7) ponad 15 000 złotych do 20 000 złotych - w kwocie 1000 złotych.

2. W sprawach o prawa majątkowe przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia ponad 20 000 złotych pobiera się od pisma opłatę stosunkową wynoszącą 5% tej wartości, nie więcej jednak niż 200 000 złotych.

Pismo niezawierające żądania

Art. 186 [1] KPC

Pismo, które zostało wniesione jako pozew, a z którego nie wynika żądanie rozstrzygnięcia sporu o charakterze sprawy cywilnej, przewodniczący zwraca wnoszącemu bez żadnych dalszych czynności, chyba że wyjątkowe okoliczności uzasadniają nadanie mu biegu.

Kazus pieniaczy sądowych, pismo jak ciąg wyrazów pozbawionych sensu, opis niestosownych zachowań koleżanki, przelanie na papier niezadowolenia z życia 😊